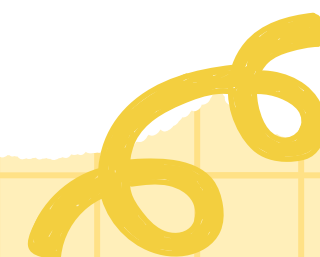
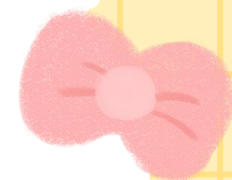
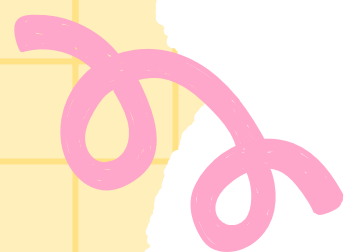
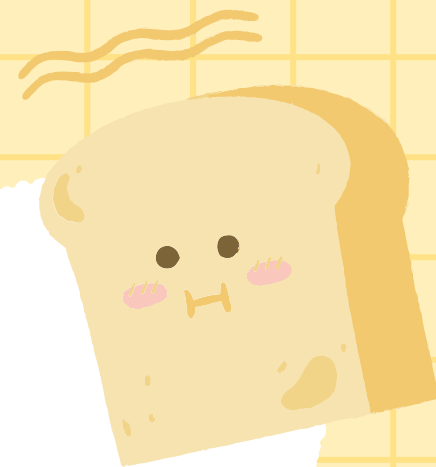

การสร้างคำ

คำมูล

คำมูล

คำมูล คือหน่วยคำที่เล็กที่สุดในภาษา เป็นคำที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่สามารถแยกศัพท์ย่อยได้ อาจเป็นคำไทยแท้ หรือภาษาอื่น

แม่หมา

เมื่อแยกพยางค์ = แม่+หมา มีความหมายทุกพยางค์
แล้วเกิดเป็นความหมายใหม่

หาฬิกา

เมื่อแยกพยางค์ = หา+ฬี+กา มีความหมายบางพยางค์

ชนิดของคำมูล

คำมูลพยางค์เดียว

คำที่เปล่งเสียงออกมาเพียงพยางค์เดียวและมีความหมาย อาจเป็นคำไทยแท้ หรือคำที่ยืมจากภาษาอื่นก็ได้

หนู แมว เล่น กิน เที้ยว กราฟ ฟรี เพศ
ธรรม สุข เมตร โชว์ โปรด แขน ศก

***คำมูลพยางค์เดียวบางคำมีความหมายได้หลายความหมาย เช่น ต่อ หมายถึง ชื่อแมลง, เพิ่มให้ยาว, ถัดไป, ลดราคา

ชนิดของคำมูล

คำมูลหลายพยางค์

คำที่ออกเสียงมากกว่า 2 พยางค์ขึ้นไป มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นคำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาอื่น อาจมีความหมายเดียวหรือหลายความหมาย เช่น

ลัทธิ หมายถึง คติความเชื่อถือ หรือความคิดเห็น
ประสาท หมายถึง ส่วนของร่างกาย มีลักษณะคล้ายเส้นใย
ความเลื่อมใส
ยินดี โปรดให้

ชนิดของคำมูล

คำมูลหลายพยางค์

คำมูลหลายพยางค์ ถ้าแยกพยางค์เหล่านี้ออกจากกัน แต่ละพยางค์จะ
ไม่มีความหมาย เช่น

จิ้งหรีด
+
ก๋วยเตี๋ยว

ไม่สามารถแยกพยางค์ได้
เพราะจะทำให้ไม่มีความหมาย

ชนิดของคำมูล

คำมูลหลายพยางค์

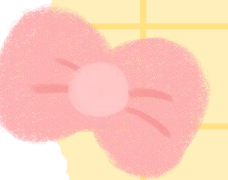
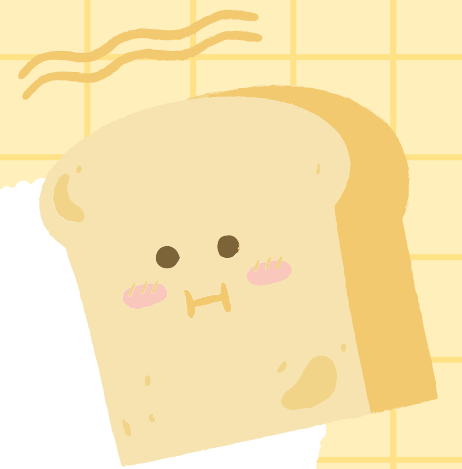
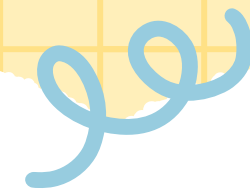
คำมูลหลายพยางค์ ถ้าแยกพยางค์เหล่านี้ออกจากกัน จะมีความหมาย
บางพยางค์ แต่เมื่อนำมารวมกันจะไม่มีคำความหมายเดิมของแต่ละพยางค์
อยู่เลย เช่น

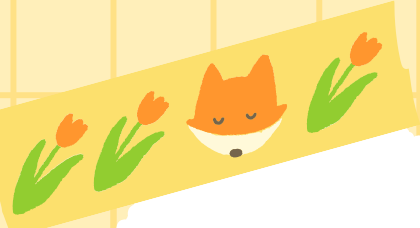
หาฬิกา = หา + ฬิ + กา

มั่งคุด = มั่ง + คุด

มะละกอ = มะ + ละ + กอ

การสร้างคำ เป็นกระบวนการที่
จะทำให้มีคำใหม่เพิ่มในภาษาไทย
มี 3 วิธี คือ การประสมคำ
การซ้อนคำ การซ้ำคำ

คำประสม

เกิดจากการนำคำที่มีความหมายต่างกัน ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกัน เกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่ อาจเกิดจากคำไทยประสมกับคำไทย หรือคำไทยประสมกับภาษาอื่นก็ได้

ฟ้าเขียว หนังสือพิมพ์ ~~กินน้ำ~~
น้ำแข็ง ตีนกา กินใจ

ข้อควรระวังของคำประสม

คำประสมจะแทรกคำใด ๆ ลงระหว่างหน่วยคำที่มารวมนั้นไม่ได้ ถ้าสามารถแทรกคำลงไปได้ คำที่รวมกันนั้นจะไม่ใช่คำประสม

ลูกช้าง ลูกช้างเดินตามแม่ช้าง // ลูก**ของ**ช้างเดินตามแม่ช้าง
ลูกช้างในประโยคนี้จึงไม่ใช่คำประสม

ลูกช้างหมุนตัวอยู่บนเวที
แทรกไม่ได้ลูกช้างในประโยคนี้จึงเป็นคำประสม

เจ้าแม่ช่วยลูกช้างด้วย
แทรกไม่ได้ลูกช้างในประโยคนี้จึงเป็นคำประสม

ข้อควรระวังของคำประสม

คำประสมจะแทรกคำใด ๆ ลงระหว่างหน่วยคำที่มารวมนั้นไม่ได้ ถ้าสามารถแทรกคำลงไปได้ คำที่รวมกันนั้นจะไม่ใช้คำประสม

ปิดปาก

หมอใช้ผ้าปิดปากเวลาตรวจคนไข้

// หมอใช้ผ้าปิดที่ปากเวลาตรวจคนไข้

ปิดปากในประโยค นี้จึงไม่ใช่คำประสม

เขาถูกฆ่าปิดปาก

แทรกไม่ได้ ปิดปากในประโยคนี้จึงเป็นคำประสม

ส่วนประกอบของคำประสม

1. คำประสมที่เป็นคำนาม

นาม + นาม เช่น ดอกฟ้าวันนอม ลูกช้าง ตีนกา หูช้าง หมูกระทะ

นาม + นาม + นาม เช่น แม่ย่านางเด็กหลอดแก้ว รถไฟฟ้า

นาม + ลักษณะนาม เช่น น้ำขวด ไอติมแท่ง น้ำแข็งก้อน ปะหมี่ซอง

นาม + กริยา เช่น มือถือ หมูหัน

นาม + กริยา + นาม เช่น คนเดินโต๊ะ บัตรเติมเงิน แปรงสีฟัน

นาม + กริยา + กริยา เช่น สารก้นบูด ใบขับขี้ สารฟอกขาว

นาม + บุพบท + นาม เช่น รถใต้ดิน บัวใต้น้ำ

กริยา + กริยา เช่น ก้นชน ก้นสาด ห่อหมก จิ้มจุ่ม

กริยา + นาม เช่น รองพื้น บังตา

บุพบท + นาม เช่น หลังบ้าน ในหลวง

ส่วนประกอบของคำประสม

2. คำประสมที่เป็นคำกริยา

กริยา + กริยา เช่น พลสมเทียม ชักแห้ง ชักซ้อม เป็นต่อ กวาดล้าง

กริยา + หาม เช่น ปิดปาก ยกเมฆ ขายเสียง ซื่อเสียง

กริยา + หาม + กริยา เช่น ขีดเส้นตาย ตีบทแตก

กริยา + บุพบท เช่น เป็นกลาง

กริยา + บุพบท + หาม เช่น ตีท้ายคร้ว

หาม + กริยา เช่น ตาแข็ง หัวอ่อน หน้าอ่อน

หาม + กริยา + หาม เช่น น้ำท่วมปาก

ลักษณะของคำประสม

1. มีความหมายเปรียบเทียบ

เช่น หมาวัด ตีนแมว หัวสูง ดอกฟ้า ลูกช้าง ตีนผี มือใหม่ ขึ้นคาบ ตีนกา

2. มีความหมายเฉพาะ

เช่น ก้นสด ห่อหมก ยาบ้า หมาบ้า อ่อนใจ

3. มีความหมายใกล้เคียงกับคำเดิม

เช่น ภูพิช ยางลบ ยาสีฟัน ผ้าปูโต๊ะ เข็มฉีดยา

ลักษณะของคำประสม

1. มีความหมายเปรียบเทียบ

เช่น หมาวัด ตีนแมว หัวสูง ดอกฟ้า ลูกช้าง ตีนผี มือใหม่ ขึ้นคาน ตีนกา

2. มีความหมายเฉพาะ

เช่น ก้นساد ห่อหมก ยาบ้า หมาบ้า อ่อนใจ

3. มีความหมายใกล้เคียงกับคำเดิม

เช่น ภูพิช ยางลบ ยาสีฟัน ผ้าปูโต๊ะ เข็มฉีดยา

คำประสม

คำประสม คือคำที่สร้างขึ้นด้วยการรวมหน่วยคำ เดิมกับหน่วยฐานเข้าเป็นคำใหม่คำหนึ่ง โดยหน่วยที่แสดงความหมายหลักในคำประสมในภาษาไทยจะปรากฏอยู่หลังหน่วยคำเดิม ยกเว้นคำประสมกลุ่มสุดท้ายซึ่งมีหน่วยคำเดิมมาจากภาษาบาลีเท่านั้นที่มีหน่วยหลักอยู่หน้า

การ = การเรียน การแปล การปกครอง การจัดการ การเมือง

ความ = ความรัก ความตาย ความเลี้ยวสละ

ผู้ = ผู้นำ ผู้ป่วย ผู้ชำนาญการ ผู้ประสานงาน

ชาว = ชาวบ้าน ชาวไร่ ชาวเรือ ชาวไทย

นัก = นักเรียน นักบริหาร นักพจนานุกรม นักดนตรี นักจิตวิทยา

คำซ้อน

คำซ้อนคืออะไร

คำซ้อน หมายถึง คำที่เกิดจากการนำคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาเรียงต่อกัน โดยแต่ละคำนั้นมี
ความสัมพันธ์กันในด้านความหมาย

ความหมายเหมือนกัน

ความหมายคล้ายกันหรือทำนองเดียวกัน

ความหมายตรงข้ามกัน

ลักษณะความหมายของคำซ้อน

ความหมายเหมือนกัน

คำที่นำมาซ้อนกันนั้นหมายถึงสิ่งเดียวกันหรือเป็นอย่างเดียวกัน เช่น เร็วไว ทรัพย์สิน ใหญ่โต สุขหาย ดูแล หุ้มน้ำ เลือกสรร

ลักษณะความหมายของคำซ้อน

ความหมายคล้ายกัน

คำที่นำมาซ้อนกันนั้นมีความหมายใกล้เคียงกันหรือ
เป็นไปในทำนองเดียวกัน พอที่จะจัดเข้าในกลุ่มเดียวกันได้
เช่น

อ่อนนุ่่ม ใจคอ เล็กน้อย ยักษ์มาร
เขตแดน เย็บปักถักร้อย หน้าตา แข็งขา

ลักษณะความหมายของคำซ้อน

ความหมายตรงกันข้าม

คำที่นำมาซ้อนกันนั้นมีความหมายเป็นคนละลักษณะหรือ
คนละฝ่ายกัน เช่น

ใกล้ไกล ผิดถูก ชั่วดี เหตุผล

จำนวนคำในคำซ้อน

คำซ้อน 2 คำ

ช้างม้า
ภาษีอากร

บ้านเมือง
ประเทศชาติ

คุกตาราง
ปากคอ

จำนวนคำในคำซ้อน

คำซ้อน 4 คำ

ช่างม้าวัวควาย

เย็บปักถักร้อย

มากหมอมากความ

กุ่มหอยปูปลา

ทุกข์โศกโรคภัย

ปากหอยปากปู

หมูเห็ดเป็ดไก่

ใส่ร้ายป้ายสี

กินทั้งกินขำ

จำนวนคำในคำซ้อน

คำซ้อน 6 คำ

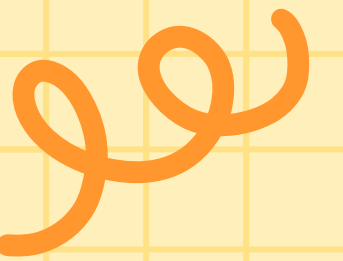
คดในข้อ งอในกระดูก
เลือกที่รัก มักรที่ซัง
จับไม่ได้ ไล่ไม่ทัน
กำแพงมีหู ประตุมีช่อง

ตัวอย่างคำชวนในประโยค

- ใจคอเขาโหดเหี้ยมเหลือเกิน
- รัฐบาลกำหนดเขตแดนให้ผู้ลี้ภัยอยู่
- เด็กคนนี้หน้าตาสวย
- ถ้าคนไม่พัฒนาประเทศชาติจะเจริญได้อย่างไร
- พอได้ฟังเรื่องเศร้าที่ไรเธอเป็นต้องหน้าหูหน้าตาไหล

ภาษาไทย กับ
แม่พลอย

คำซ้ำ

คำซ้ำ คือ

คำที่เกิดจากการนำคำมูลมาซ้ำกัน
โดยใช้ไม้ยมก(๓) แทนการเขียนคำซ้ำ
เพื่อให้คำมีความหมายต่างไปจากเดิม

คำซ้อน แบ่งได้ 5 ลักษณะ

- 1 บอกความเป็นพหูพจน์
- 2 บอกความหมายซ้อนลง
- 3 บอกความหมายเน้น
- 4 บอกความหมายไม่เจาะจง
- 5 ให้ความหมายแยกเป็นส่วน ๆ
- 6 ให้ความหมายต่อเนื่อง

คำซ้อน แบ่งได้ 6 ลักษณะ

1 บอกความเป็นพหูพจน์

เช่น

เด็ก ๆ
เพื่อน ๆ
หมื่น ๆ
แสน ๆ

2 บอกความหมายอ่อนลง

เช่น

สาว ๆ
ใหญ่ ๆ
คล้าย ๆ
เกือบ ๆ

คำซ้อน แบ่งได้ 6 ลักษณะ

3 บอกความหมายเน้น

เช่น

บ่อย ๆ

แพง ๆ

เร็ว ๆ

เปรี้ยว ๆ

4 บอกความหมายไม่เจาะจง

เช่น

อะไร ๆ

ไหน ๆ

แถว ๆ

บ่อย ๆ

คำซ้อน แบ่งได้ 6 ลักษณะ

5 ให้ความหมายแยกเป็นส่วน ๆ

เช่น

ช่อง ๆ

คน ๆ

เรื่อง ๆ

ประเด็น ๆ

6 ให้ความหมายต่อเนื่อง

เช่น

คิด ๆ

นั่ง ๆ

นอน ๆ

เขียน ๆ

ข้อควรระวัง !!

- ★ คำซ้ำบางคำอาจเปลี่ยนความหมายจากเดิมไปเป็นสำนวน
เช่น งู ๆ ปลา ๆ กลัวย ๆ ตื้อ ๆ ไหน ๆ

บางคำไม่เป็นคำซ้ำ ได้แก่

- ★ คำที่มีรูปเป็นคำซ้ำอยู่แล้ว ไม่สามารถปรากฏเพียงลำพังได้
เช่น ปาว ๆ นอด ๆ หลัด ๆ
- ★ ชื่อคน ชื่อเฉพาะ หรือคำที่ไม่สามารถใช้บ่อยมากได้
เช่น จะจะ นานา อิงอิง เชาเชา อันอัน ผิงผิง

